

Mobbningsmetoder under jämlika möten

Under kurser i ickevåld, civilkurage och konflikthantering lär jag ofta ut [feministiska mötestekniker](#). Där används tusentals metoder för att stärka jämlikhet och demokrati, och samtidigt skapa effektivitet och kreativitet. Metoderna bryter den [stagnation och tröghet](#) som mer [informella mötesformer](#) kan producera.

Precis som med andra metoder för demokrati kan dock även feministiska och jämlikare mötestekniker beslagtas och användas för att dominera och trycka ner.

Mobbning under möten

Visuella mötestekniker som använts av ickevåldsgupper i Belgien, England och Skottland har dykt upp i Sverige. När någon talar lyfter deltagarna händerna för att visa vad de tycker om det talaren säger. Detta visuella betygsättande får gärna funktionen av att karismatiskt lyfta upp populära deltagare och trycka ned de som inte har rätt åsikt. Ifall mönstret upprepas så uppstår mobbning.

Visuella markeringar för möten som tenderar att förvandlas till mobbning:

- Praise: Lyfta armarna och skaka händerna visar att man stödjer talaren.
- Slå handen mot sin egen hals: Visar att man vill att talaren ska sluta tala, att hen är tjatig, upprepar sig eller säger något som inte passar.
- Tummen ner: Visar att man är emot vad talaren säger.

Handteknikerna tar bort Gandhis och ickevåldets skarpa uppdelning mellan sak och person. Dominans, popularitet och mobbning ersätter sakliga argument och dialoger.

Mobben och mobbarna

[Mobbning](#) skiljer sig från när enskilda utövar härskartekniker. Mobbning är ett gruppfenomen. Mobbning är när förtryckande kraft utvinns från en mer passiv mobb. De som utför de visuella hand-tecknen får funktionen av att representera

resten av gruppen. Budskapet blir att gruppen inte vill lyssna på vad talaren tycker är viktigt.

En mobb hamnar i resonans med de som utövar makt. En stor del av deltagarna på ett möte kanske inte håller med det som uttrycks genom hand-tecken. Men det är svårt att säga emot hand-tecken. Och ifall ingen bryter maktutövandet så förvandlas de passiva till mobb, de blir passiva förstärkare, en sorts resonanslåda.

Mobbning är representation. De som utför hand-tecknen är inte valda av gruppen, och de har inte blivit tilldelade funktionärsroller som maktingripare eller stämningsunderlättare. Istället för att en vald funktionär förklarar utifrån sin roll vilka gränser och vilket fokus som gäller skapar visuella tecken för "praise" och neggande ett grupptryck som talaren tvingas underställa sig eller trotsa.

En del ickevåldsgrupper har försökt motverka mobbningen genom att ta bort negativa visuella markeringar. Bara positiva markörer tillåts. Men även om inte neggande tillåts pekar karismatiska praise-tecken ut vissa som populära medan andra ignoreras och osynliggörs.

Träning och strukturer som motverkar dominans

För att inte stagnera behöver alla organisationsformer för befrielse, jämlikhet och demokrati bygga in träning och strukturer som ingriper vid dominans, härskartekniker, funktionell dumhet och stagnation. Hur gör sig organisationen mer jämlik och demokratisk? Och hur bygger organisationen in funktioner som ingriper när den blir odemokratisk och maktfullkomlig?

Per Herngren

2006-10-03 Version 0.3

Referenser kring mobbning

- [härskartekniker](#)

- [feministiska mötestekniker](#)
- [vetenskap och teori kring konflikthantering](#)

Maktingripare som funktionär under möten – bilaga 1

Den som är [vald till maktingripare under ett möte](#) ingriper genom att exempelvis avbryta hjärskartekniker, be om ursäkt till den utsatta, diskret köra ut förövare, upprätta offret, strama upp moral och regler.

En maktingripare kan utesluta någon från ett möte, men maktingriparen undviker att skamma förövaren. Att skamma och baktala rasister och sexister är en aktivismmetod som inte används inom ickevåld. Skamstraff var annars en vanlig bestraffningsmetod under medeltiden.

Maktingriparen undviker alltså att peka ut boven inför gruppen. Sedan kan Maktingriparen ju alltid ta ett gräl enskilt efter mötet och förklara att ett uttalande är sexistiskt, rasistiskt eller nedlåtande.

Utpekande av dåliga inför resten av gruppen är ett effektivt sätt att stöta ut någon ur gemenskapen. Förövare blir tvungna att bli defensiva eller aggressiva för att skydda sin integritet. Skamning inför grupp är en traditionell sektteknik för att skapa konformitet. Man kan säga emot enskilda men man kan inte säga emot gemenskapen. Att skapa en mobb är en effektiv härskarteknik.

Inom ickevåldsgupper undviker man att ta upp personliga konflikt i storgrupp. För att undvika mobbning och skamning använder en del ickevåldsgupper en maktingripargrupp dit man kan ta upp konflikter eller anmäla övergrepp. Maktingripargruppen kan agera kraftfullt, exempelvis polisanmäla eller utesluta, utan att ramla över i skammstraff eller stormötenas frestelse att producera mobbkultur.